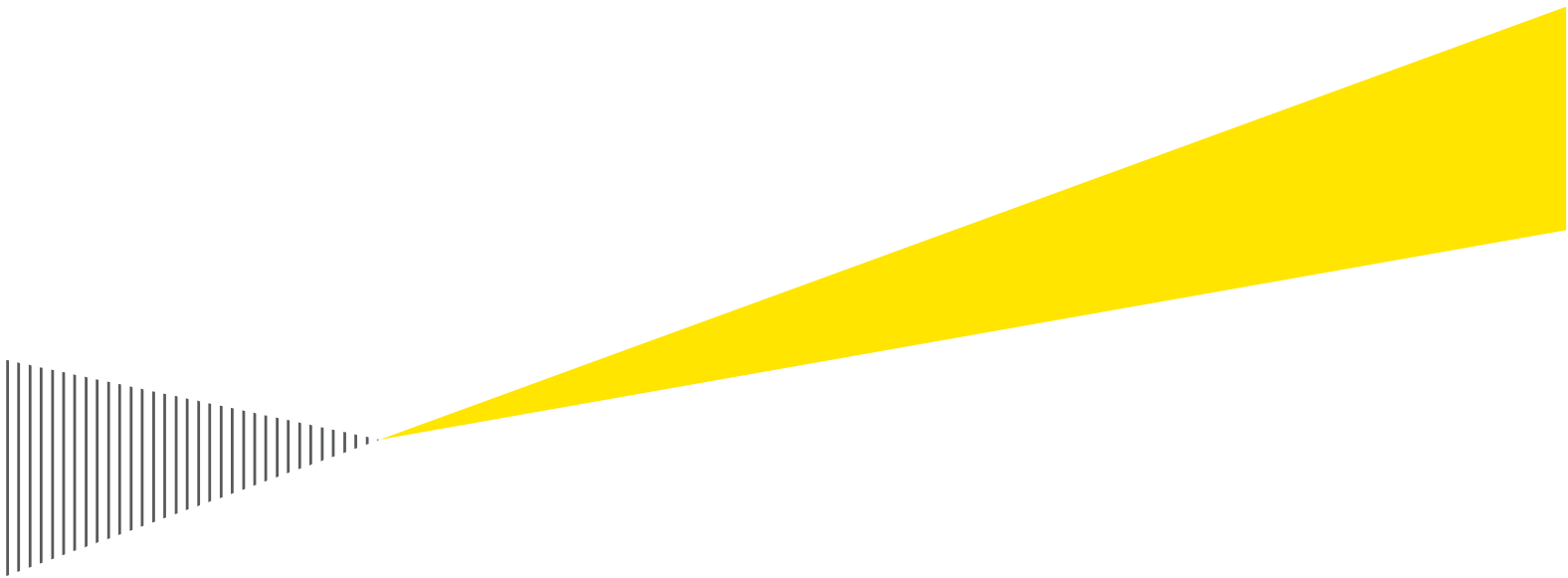

Kungsbacka kommun

Grundläggande granskning 2018

Building a better
working world

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1. Inledning	5
1.1. Bakgrund.....	5
1.2. Syfte och revisionsfrågor	5
1.3. Avgränsningar	5
1.4. Revisionskriterier.....	5
1.5. Ansvarig nämnd	5
1.6. Metod och genomförande	6
2. Kungsbacka kommuns styrmodell	7
2.1. Styrning i Kungsbacka kommun	7
2.2. Uppföljning och rapportering	8
2.3. Ekonomistyrprinciper.....	8
2.4. Intern kontroll	9
3. Kommunstyrelsen	10
3.1. Styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	10
3.2. Uppföljning och rapportering	10
3.3. Intern kontroll	12
3.4. Vår bedömning.....	12
4. Byggnadsnämnden	14
4.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	14
4.2. Uppföljning och rapportering	14
4.3. Intern kontroll	15
4.4. Vår bedömning.....	15
5. Nämnden för fritid och folkhälsa	17
5.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	17
5.2. Uppföljning och rapportering	17
5.3. Intern kontroll	18
5.4. Vår bedömning.....	18
6. Nämnden för funktionsstöd	19
6.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	19
6.2. Uppföljning och rapportering	19
6.3. Intern kontroll	20
6.4. Vår bedömning.....	20
7. Nämnden för förskola och grundskola	21
7.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	21
7.2. Uppföljning och rapportering	21
7.3. Intern kontroll	22
7.4. Vår bedömning.....	22
8. Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad	24
8.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	24

8.2.	Uppföljning och rapportering	24
8.3.	Intern kontroll	25
8.4.	Vår bedömning.....	26
9.	Nämnden för individ- och familjeomsorg	27
9.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv	27
9.2.	Uppföljning och rapportering	27
9.3.	Intern kontroll	29
9.4.	Vår bedömning.....	29
10.	Nämnden för kultur och turism	30
10.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	30
10.2.	Uppföljning och rapportering.....	30
10.3.	Intern kontroll.....	31
10.4.	Vår bedömning	31
11.	Nämnden för miljö- och hälsoskydd.....	33
11.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	33
11.2.	Uppföljning och rapportering.....	33
11.3.	Intern kontroll.....	34
11.4.	Vår bedömning	34
12.	Nämnden för teknik.....	35
12.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	35
12.2.	Uppföljning och rapportering.....	35
12.3.	Intern kontroll.....	36
12.4.	Vår bedömning	36
13.	Nämnden för service.....	37
13.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	37
13.2.	Uppföljning och rapportering.....	37
13.3.	Intern kontroll.....	38
13.4.	Vår bedömning	38
14.	Nämnden för vård och omsorg	39
14.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	39
14.2.	Uppföljning och rapportering.....	39
14.3.	Intern kontroll.....	40
14.4.	Vår bedömning	40
15.	Överförmyndarnämnden.....	42
15.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	42
15.2.	Uppföljning och rapportering.....	42
15.3.	Intern kontroll.....	42
15.4.	Vår bedömning	43
16.	Valnämnden.....	44
16.1.	Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv.....	44
16.2.	Uppföljning och rapportering.....	44
16.3.	Intern kontroll.....	44
16.4.	Vår bedömning	44

17. Samlad bedömning	46
17.1. Slutsatser	46
17.2. Bedömning utifrån revisionsfrågorna.....	46
17.3. Identifierade förbättringsområden och rekommendationer	47

Bilaga 1: Bakgrund till granskningen

Bilaga 2: Revisionskriterier

Bilaga 3: Källförteckning

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Kungsbacka kommun har EY genomfört en grundläggande granskning. Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag inför ansvarsprövningen genom att *översiktligt* granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Kommunrevisionen har under 2018 även genomfört flera fördjupade granskningar och granskningar inom ramen för redovisningsrevisionen som ligger till grund för ansvarsprövningen.

Granskningen visar att kommunfullmäktige för 2018 antagit fem kommunövergripande mål med tillhörande fokusområden samt ett direktiv. Av granskningen framkommer att kommunstyrelsen och nämnderna i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges övergripande mål och direktiv under året. I granskningen framgår dock att byggnadsnämnden inte följer upp arbetet med kommunfullmäktiges direktiv i delårsrapporten per augusti samt i nämndens årsredovisning. Vidare visar granskningen att nämnden för miljö- och hälsoskydd inte arbetat med samtliga av kommunfullmäktiges övergripande mål.

Kommunstyrelsen och nämnderna har under året erhållit uppföljningar vad gäller ekonomi och verksamhet. Kommunstyrelsen och nämnderna har behandlat uppföljning och prognos per april, delårsrapport per augusti samt respektive årsredovisning. Av granskningen framgår att delårsrapporten och årsredovisningen utöver uppföljning av ekonomi även innehåller en uppföljning av hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetat med kommunfullmäktiges övergripande mål.

Av granskningen framgår att kommunstyrelsen och nämnderna inför 2018 antagit internkontrollplaner för året utifrån genomförda riskanalyser. Vidare visar granskningen att kommunstyrelsen och nämnderna erhållit uppföljning av de kontroller som framgår i respektive kontrollplan i enlighet med aktuella anvisningar.

Under granskningen har vi identifierat vissa förbättringsområden och våra rekommendationer framgår nedan.

- ▶ Byggnadsnämnden bör tydliggöra hur nämnden arbetar med att bidra till kommunfullmäktiges direktiv.
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd bör tydliggöra hur nämnden arbetar med att bidra till samtliga av kommunfullmäktiges övergripande mål.

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Bakgrunden till denna granskning beskrivs närmare i bilaga 1.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att *översiktligt* granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssted¹.

Granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.
- ▶ Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunala anvisningar.

1.3. Avgränsningar

Granskningen avser verksamhetsår 2018 och avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor. Granskningen omfattar inte granskning av säkerhet i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i den löpande granskningen som är den del av redovisningsrevisionen.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna för denna granskning framgår av bilaga två.

1.5. Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, nämnden för fritid och folkhälsa, nämnden för funktionsstöd, nämnden för förskola och grundskola, nämnden för gymnasium och arbetsmarknad, nämnden för individ och familjeomsorg, nämnden för kultur och turism, nämnden för miljö- och hälsoskydd, nämnden för teknik, nämnden för service, nämnden för vård och omsorg samt överförmyndarnämnden.²

¹ Kommunrevisionen har under 2018 utöver den grundläggande granskningen genomfört flera fördjupade granskningar och granskningar inom ramen för redovisningsrevisionen som ligger till grund för ansvarsprövningen.

² Ett antal sammanslagningar av nämnder har genomförts per 1 januari 2019. Sammanslagningarna avser nämnden för funktionsstöd som slagits samman med nämnden för individ- och familjeomsorg och tagit den senare nämndens namn. Den andra sammanslagningen avser nämnden för fritid och folkhälsa och nämnden för kultur och turism, vilka från 1 januari 2019 bildar nämnden för kultur och fritid.

1.6. Metod och genomförande

Granskningen har genomförts genom löpande insamling av fakta och iakttagelser. Insamling sker genom att revisorerna:

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och protokoll.
- ▶ Löpande för en dialog med kommunstyrelse, nämnder och tjänstepersoner.

Inom ramen för föreliggande granskning har en uppföljning av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål till kommunstyrelsen och nämnderna genomförts. Utgångspunkten för uppföljningen är kommunstyrelsens respektive nämndernas årsredovisningar för 2018. I årsredovisningarna beskrivs bland annat hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges mål under året.

Protokollgranskning

Inom ramen för denna granskning har en genomgång av kommunstyrelsens och nämndernas samtliga protokoll samt mål- och ekonomiuppföljningar avseende 2018 genomförts. Protokollgranskningen har i huvudsak syftat till att följa hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetar med styrning, uppföljning och kontroll samt att granska tydlighet i protokoll och beslutsunderlag.

Dialoger

Kommunrevisionen har inom ramen för den grundläggande granskningen genomfört dialoger med nedanstående nämnder:

- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa
- ▶ Nämnden för förskola och grundskola
- ▶ Nämnden för vård och omsorg
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg
- ▶ Nämnden för kultur- och turism
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad

Till dialogerna har respektive presidium i kommunstyrelsen och nämnderna bjudits in. Dialogerna har utgått från kommunrevisionens risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammats under året. Vid dialogerna har presidierna även haft möjlighet att lyfta väsentliga frågor under året. Dialogerna återges kortfattat under respektive nämnd.

Uppföljande granskning

Inom ramen för den grundläggande granskningen har en uppföljande granskning genomförts av de fördjupade granskningar kommunrevisionen genomförde 2016. Den uppföljande granskningen har dokumenterats i en separat rapport.

2. Kungsbacka kommuns styrmodell

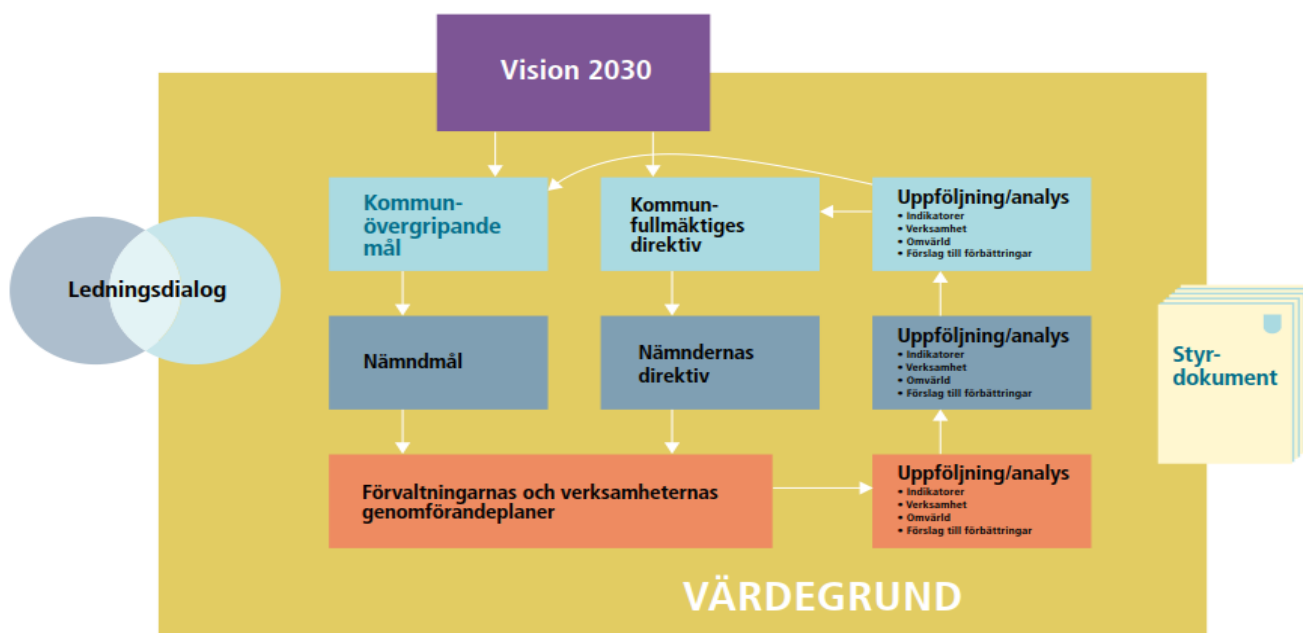
2.1. Styrning i Kungsbacka kommun

Kommunfullmäktige antog i juni 2017 kommunbudget 2018 och plan 2019–2020. År 2017 antog kommunfullmäktige "Vision 2030". Visionen beskriver hur kommunen ska utvecklas fram till 2030 och lyfter fram ett antal utvecklingsområden.

Utifrån visionen antar kommunfullmäktige kommunövergripande mål, direktiv samt övergripande planer och program. De kommunövergripande målen preciseras i tillhörande fokusområden. Kopplat till respektive kommunövergripande mål finns därtill ett antal indikatorer för uppföljning av målen. Nämnderna kan besluta om nämndmål³ med utgångspunkt från de kommunövergripande målen och kan även utarbeta egna mål. Därefter utarbetar förvaltningarna genomförandeplaner som beskriver hur nämndmålen ska genomföras. Förvaltningarna ska följa upp genomförandeplanen och redovisa uppföljningen för nämnden.

De kommunövergripande målen avser alla nämnder förutom valnämnden och överförmyndarnämnden som inte omfattas av målen.

Kommunstyrelsen har en samordnande roll med ett särskilt ansvar för varje kommunövergripande mål. Övriga nämnder ska enligt kommunbudgeten aktivt arbeta för att bidra till måluppfyllelse. Kommunledningskontoret ansvarar för att sammanställa vad nämnderna gör för att bidra till måluppfyllelse samt att följa upp arbetet och göra en samlad analys. Nedan beskrivs styrmodellen närmare:

Figur: Kungsbacka kommuns styrmodell, hämtad från kommunbudget 2018.

2.1.1. Kommunövergripande mål och nämndmål

Målkedjan utgår från kommunens vision som ska återspeglas i de kommunövergripande målen. De kommunövergripande målen antas årligen av kommunfullmäktige. Kommunfullmäktige

³ Nämndmålen benämns även som resultatmål i kommunbudget 2018.

har för 2018 antagit 5 kommunövergripande mål med 14 tillhörande fokusområden. Utifrån de övergripande målen kan kommunstyrelsen och nämnderna utarbeta nämndmål.

2.1.2. Kommunfullmäktiges direktiv

Utöver mål har kommunfullmäktige och nämnderna möjlighet att utarbeta direktiv. Enligt budget 2018 är direktiv ett konkret sätt som politikerna styr på. Ett direktiv ska beskriva vilka uppgifter som ska utföras inom ett eller två år. Tjänstepersoner har därefter en skyldighet att redovisa för politikerna på vilket sätt direktiven genomförts.

I kommunfullmäktiges budget 2018 finns ett direktiv: *Vi tror på att människor både vill och kan ta ansvar för sina liv*. Direktivet innefattar skrivelser om att försörjningsstöd enbart ska användas då inga andra alternativ står till buds, att kommunen alltid ska kunna erbjuda arbete, praktik eller studier. Det framkommer även i direktivet att kommunen har som mål att försörjningsstödet ska minska och att kommunfullmäktige särskilt vill följa hur det går för nyanlända under 2018 och 2019. Kommunfullmäktige beslutade i samband med antagandet av kommunbudgeten att valnämnden och överförmyndarnämnden inte omfattas av direktivet.

2.1.3. Genomförandeplaner

Förvaltningarna ska enligt kommunbudgeten upprätta genomförandeplaner med aktiviteter som beskriver hur förvaltningarna ska arbeta för att bidra till målen. Genomförandeplanerna ska brytas ned i aktiviteter som ska genomföras under året.

2.2. Uppföljning och rapportering

Kommunbudgeten ska följas upp i samband med kommunens årsredovisning samt den samlade uppföljningsrapporten per april (uppföljning och prognos) och delårsrapporten per augusti. Av ekonomistyrprinciperna (se avsnitt 2.3) som återfinns i kommunbudgeten framgår att uppföljningsrapporten per april enbart redovisas för kommunstyrelsen medan delårsrapporten per augusti även redovisas för kommunfullmäktige.

I den samlade uppföljningsrapporten per april, kallad *"Uppföljning och prognos"*, sker en uppföljning och prognos av kommunstyrelsens och nämndernas ekonomi. De kommunövergripande målen följs upp i delårsbokslutet per augusti då uppföljning ska ske genom analys och prognos.

Kommunstyrelsens och nämndernas egna budgetar ska följas upp i samband med nämndernas uppföljningsrapport per april, delårsrapport per augusti samt i respektive årsredovisning. Kommunstyrelsen och nämnderna kan enligt ekonomistyrningsprinciperna själva besluta om ytterligare uppföljning under året.

2.3. Ekonomistyrprinciper

I kommunbudget 2018 framgår ekonomistyrprinciper för kommunstyrelsen och nämnderna. Ekonomistyrprinciperna beskriver bland annat kommunstyrelsens och nämndernas ekonomiska ansvar, budgetansvar, taxor och avgifter samt hur resultatfonder kan användas.

Av principerna framgår att kommunfullmäktige tilldelar kommunstyrelsen och nämnderna en nettoram för driften. Kommunstyrelsen och nämnderna ska enligt principerna ta ett självstän-

digt ansvar för ekonomin. Nämnderna ska själva upprätta rutiner för budgetuppföljning. Internkontrollplaner ska baseras på riskanalys och uppföljning ska beslutas av nämnden och rapporteras till kommunstyrelsen.

Vidare framgår att vid ett befarat underskott ska förvaltningschefen utarbeta förslag till åtgärder som ska föreläggas nämnden. Nämnden är enligt principerna skyldiga att fatta beslut om åtgärder så att ramen inte överskrids. Om nämnden trots detta inte anser klara verksamheten inom tilldelad ram ska omedelbar rapportering ske till kommunstyrelsen. Därtill ska nämnderna göra uppföljningar med så täta intervaller som krävs för att ha en god kontroll.

Ekonomistyrprinciperna beskriver även hur nämndernas resultatfonder kan användas. Kommunstyrelsen och nämnderna kan genom resultatfonderna täcka eventuella underskott. Totalt får resultatfonderna inte vara negativa. Vidare framgår att även ett underskott av nämndens totala nettobudget ska analyseras och orsaken redovisas.

2.4. Intern kontroll

Det har genomförts ett kommunövergripande arbete med att utveckla formerna för internkontrollarbetet. Kommunstyrelsen och nämnderna ska enligt kommunens anvisningar för intern kontroll anta en internkontrollplan för nästkommande år senast i november.

Av kommunens anvisningar för intern kontroll framkommer att respektive nämnd årligen ska identifiera och analysera väsentliga risker i den egna verksamheten. Riskanalysen utgör grund för internkontrollplanen och genomförs genom bedömning av sannolikhet och konsekvens per risk på en skala om 1–4. I nämndernas internkontrollplaner återfinns både kommunövergripande och nämndspecifika risker. De kommunövergripande riskerna är utarbetade av processägare inom bland annat HR och ekonomi.

Enligt anvisningarna för intern kontroll ska resultatet av nämndernas granskningsaktiviteter utifrån internkontrollplanen senast återrapporteras till styrelsen och nämnderna i samband med behandling av årsredovisningen. Återrapporteringen ska ske i form av en internkontrollrapport.

3. Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen är enligt reglementet kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och har helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen ska leda arbetet med och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Under 2018 har kommunstyrelsen haft elva sammanträden.

3.1. Styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Kommunstyrelsen har samordningsansvar för kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål. Styrelsen har inte utarbetat egna mål utifrån kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål. Vidare har inga direktiv riktats till kommunledningskontoret.

Vi kan konstatera att kommunstyrelsen utifrån beskrivningar i styrelsens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

3.2. Uppföljning och rapportering

Kommunstyrelsen har under 2018 tagit del av ekonomiska uppföljningar som avser kommunstyrelsen samt kommunen som helhet per april och augusti. Den egna uppföljningen för kommunstyrelsen avser uppföljning och prognos per april samt kommunstyrelsens delårsrapport per augusti. Uppföljningarna avseende kommunen som helhet avser ”*Uppföljning och prognos per april*” samt ”*Delårsrapport per augusti*”. Nedan redovisas vilken uppföljning och rapportering kommunstyrelsen erhållit avseende kommunstyrelsens verksamheter och därefter kommunen som helhet.

3.2.1. Uppföljning av kommunstyrelsens ekonomi och verksamhet

Utifrån protokoll framkommer att styrelsen under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april och delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av kommunstyrelsens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har styrelsen vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen ”*Information om förvaltningen*”. Styrelsen har under året erhållit information om bland annat aktuella händelser i förvaltningen, nämnder och kommunala bolag.

Vid sammanträdet i maj behandlade kommunstyrelsen uppföljning och prognos per april för kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen prognostiserade vid tillfället ett nollresultat för helåret.

I kommunstyrelsens delårsrapport per augusti 2018 prognostiserades fortsatt ett nollresultat för helåret. Det konstaterades dock att vissa större avvikelser fanns. De största negativa avvikelserna bestod av högre kostnader för mottagande av nyanlända samt mindre debiterbar tid i exploateringsprojekt. Dessa budgetunderskott vägdes upp av bland annat minskad hyreskostnad för kommunledningskontoret och förseningar i projekt för införande av beslutsstödsystem.

Kommunstyrelsen redovisar i den egna årsredovisningen 2018 ett positivt resultat för helåret om 6,4 mnkr. I kommunstyrelsens årsredovisning för 2018 beskrivs kommunstyrelsens arbete

med de fem kommunövergripande målen. I anslutning till varje kommunövergripande mål beskriver kommunstyrelsen ett antal aktiviteter och projekt som genomförts under året och som ska bidra till de kommunövergripande målen.

Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har kommunstyrelsen i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med kommunfullmäktiges direktiv.

3.2.2. Uppföljning av kommunens ekonomi och verksamhet

Vid sammanträdet i maj behandlade kommunstyrelsen kommunens samlade uppföljning och prognos per april 2018. I uppföljningsrapporten framkommer ett prognostiserat positivt resultat för helåret om 81 mnkr. Detta var en negativ avvikelse mot budget då det budgeterade resultatet för 2018 var ett resultat om 100 mnkr.

Av uppföljningen per april framgår att tre nämnder prognostiserade underskott för helåret, byggnadsnämnden, nämnden för individ- och familjeomsorg samt nämnden för service. Nämndernas totala avvikelse från budget var 58 mnkr. Nämnden för individ- och familjeomsorg prognostiserade ett negativt resultat om 40 mnkr. Det framkommer i anslutning till denna uppföljning att nämnden för individ- och familjeomsorg har en handlingsplan sedan 2017 för att komma tillrätta med tidigare underskott. Kommunstyrelsen beslutade i samband med uppföljningen per april att uppmana nämnden att revidera handlingsplanen med ytterligare åtgärder. Detta i syfte att få en ekonomi i balans. I samband med uppföljningen per april gav kommunstyrelsen därtill kommundirektören i uppdrag att göra en analys av verksamheten inom nämnden för individ- och familjeomsorg i syfte att bedöma vad som är en rimlig budgetram i förhållande till verksamheten. Analysen ska enligt protokoll återrapporteras till kommunstyrelsen senast i december 2018. Av protokoll framkommer inte att uppdraget återrapporterats till kommunstyrelsen eller till kommunstyrelsens arbetsutskott under 2018⁴.

Styrelsen erhöll i september uppföljning av kommunens ekonomi per augusti genom kommunens delårsrapport. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande mål. I delårsrapporten var prognosen för helåret ett resultat om 80 mnkr, det vill säga en fortsatt prognos om negativ avvikelse mot budget för helåret (100 mnkr). I delårsrapporten prognostiserade fortsatt byggnadsnämnden, nämnden för service samt nämnden för individ- och familjeomsorg underskott för helåret. Vid tillfället prognostiserade nämnden för individ- och familjeomsorg ett underskott för helåret om 49 mnkr. Av protokoll framgår att förvaltningen för individ- och familjeomsorg arbetade med att utarbeta en ny handlingsplan för att nå en budget i balans (se avsnitt 9.2). I delårsrapporten framgår bedömningen att fyra kommunövergripande mål är på god väg mot måluppfyllelse och att ett mål delvis är på god väg mot måluppfyllelse. Kommunstyrelsen beslutade att föreslå kommunfullmäktige att godkänna delårsrapporten.

3.2.3. Dialog med kommunstyrelsens presidium

Under kommunrevisionens dialog med presidiet i kommunstyrelsen fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

⁴ Enligt uppgift är analysen per mars 2019 inte slutförd.

- ▶ Kompetensförsörjning är en av de största utmaningarna under 2018 och kommer enligt presidiet vara det även under 2019. Utmaningen uppges omfatta alla yrkesgrupper.
- ▶ Bostadsförsörjning kopplad till mottagandet av nyanlända är en annan utmaning för kommunen. Det framkommer exempelvis att kommunen upphandlat villavagnar men att upphandlingen överklagats.
- ▶ Den 1 januari 2018 inrättades samhällsbyggnadskontoret. Kommunstyrelsen styr i och med detta både kommunledningskontoret och samhällsbyggnadskontoret. Syftet med samhällsbyggnadskontoret är att samordna hela kommunens samhällsbyggnadsprocess. Kontoret ansvarar för strategisk planering, detaljplanering och infrastruktur. Därtill har samhällsbyggnadskontoret ansvar för verksamhet inom mark och exploatering.

3.3. Intern kontroll

Kommunstyrelsen fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 14 granskningsaktiviteter utifrån 7 kommunövergripande och 4 kommunstyrelsespecifika risker. Riskerna avser bland annat redovisning av representation, att beslutsunderlag inte kvalitetssäkras och bristande efterlevnad av semesterlagen. Granskningsaktiviteterna som omnämns är bland annat granskning av representationskostnader, uppföljning av semesteravstämning och genomgång av kommunens styrdokument. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning utifrån sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framkommer att en internkontrollrapport rapporterats till kommunstyrelsen i februari 2019. Kommunstyrelsen erhöll även vid sammanträdet en samlad internkontrollrapport för kommunen som helhet.

3.4. Vår bedömning

Kommunstyrelsen har i sin nämndbudget inte utarbetat nämndmål utifrån de kommunövergripande målen. Utifrån kommunens styrmodell framgår dock att det inte är ett krav att kommunstyrelsen och nämnderna utarbetar nämndmål. Av styrelsens årsredovisning för 2018 framkommer dock att kommunstyrelsen arbetat med samtliga mål under året. Därtill har kommunstyrelsen arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att kommunstyrelsen arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Granskningen visar att kommunstyrelsen erhållit ekonomiska uppföljningar per april och augusti. Kommunstyrelsen har även behandlat kommunens samlade uppföljningsrapport per april samt delårsrapport per augusti. I kommunstyrelsens årsredovisning redovisas ett positivt resultat för helåret. Vår bedömning är att kommunstyrelsen i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att styrelsen fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 14 granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i styrelsen i december 2018. Vår bedömning är att kommunstyrelsen i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Kommunstyrelsen har under 2018 haft elva sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

4. Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden ansvarar enligt reglemente för kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet. Detta innebär att nämnden framförallt ansvarar för frågor om förhandsbesked, bygglov och rivningslov. Nämnden utövar även tillsyn över byggnadsverksamheten och prövar frågor om olovligt byggande. Under 2018 har nämnden haft tolv sammanträden.

4.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Byggnadsnämnden har utifrån kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål utarbetat ett nämndmål vardera till respektive mål. För tre av nämndmålen har en eller flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat fem direktiv till byggnadsförvaltningen.

Vi kan konstatera att byggnadsnämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året. Vi noterar dock utifrån delårsrapporten och årsredovisningen att det inte framgår uppföljning avseende kommunfullmäktiges direktiv.

4.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april och delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av byggnadsnämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen "*Information från förvaltningen*". Nämnden har under året erhållit information om bland annat namngivning av gator, lagförslag och om bygg- och planarbetet. Vid sammanträdet i januari uppdrog nämnden till förvaltningen att på varje nämndssammanträde redovisa nuläget, antal ärenden och handläggningstiderna för alla typer av ärenden. Protokollsgranskning visar att nämnden erhållit ovan angiven redovisning vid varje efterföljande sammanträde under året, sammanträdena i juli och december undantaget.

Under sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Av uppföljningen framkommer ett prognostiserat underskott för helåret om cirka 3,5 mnkr. Av uppföljningen framgår att ett eventuellt underskott vid årets slut ska belasta nämndens resultatfond. Nämnden beslutade att godkänna uppföljningen.

Nämnden behandlade vid sitt sammanträde i september nämndens delårsrapport per augusti. Prognosen per augusti visade ett negativt resultat för helåret om 1,8 mnkr. I samband med godkännande av delårsrapport per augusti uppdrog nämnden åt förvaltningschefen att göra "*erforderliga åtgärder för att ha en budget i balans*" samt att informera nämnden om dessa vid kommande uppföljningar och bokslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett resultat för helåret som är i balans med budget. I anslutning till uppföljning av driftbudgeten i årsredovisningen beskrivs att det finns avvikelser på både intäcks- och kostnadssidan. Insatser ska ha genomförts under året för att effektivisera verksamheten. Upphandling av nytt verksamhetssystem och beräkning av ny taxa har påbörjats. Därtill har bygglovsprocessen genomlysts i syfte att förkorta handläggningstiderna.

Byggnadsnämnden följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga fem övergripande mål har följts upp och beskrivits. Nämnden har i årsredovisningen bedömt måluppfyllelsen för fyra av sina fem nämndmål och bedömer att tre av dessa uppnåtts. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur arbetet med nämndens egna direktiv fortlöpt. Arbetet med samtliga fem direktiv har beskrivits utifrån genomförda aktiviteter och/eller nulägesanalys.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

4.3. Intern kontroll

Byggnadsnämnden fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 15 granskningsaktiviteter utifrån 7 kommunövergripande och 5 nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser bland annat risk att överklaganden inte expedieras korrekt, risk att tillämpning av taxan är inkonsekvent och risk för att detaljplaner inte är tillräckligt kvalitetsgranskade. Granskningsaktiviteterna som omnämns är bland annat uppföljning av överklaganden, debitering och granskning före granskningsförfarandet enligt detaljplaneprocessen. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning utifrån sannolikhet och konsekvens.

Det framkommer i internkontrollplanen att uppföljning av granskningsaktiviteterna ska ske kontinuerligt i ledningsgruppen eller i chefsgruppen. Av protokoll framgår att byggnadsnämnden i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018 genom en internkontrollrapport.

4.4. Vår bedömning

Byggnadsnämnden har i nämndbudget utarbetat nämndmål utifrån de fem kommunövergripande målen. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att byggnadsnämnden arbetat med samtliga mål under året. Vi noterar dock att nämnden under året inte arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. I nämndens delårsrapport och årsredovisning framgår ingen uppföljning av direktivet. Målet med kommunfullmäktiges direktiv är att försörjningsstödet ska minska genom att kommunen ska tillhandahålla arbete, praktikplats eller studier. Byggnadsnämnden ansvarar inte för försörjningsstöd men kan exempelvis bidra till direktivet genom att tillhandahålla arbete och praktikplats. Vår bedömning är att byggnadsnämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen. Vi bedömer dock att nämnden bör tydliggöra hur nämnden arbetar med att bidra till kommunfullmäktiges beslutade direktiv.

Byggnadsnämnden har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning per april och augusti. I byggnadsnämndens uppföljning per april och augusti prognostiserades ett negativt resultat för helåret. Nämnden beslutade per april att ett eventuellt underskott för helåret skulle belasta nämndens resultatfond. Vid sammanträdet i september beslutade nämnden att uppdra till förvaltningschef att vidta åtgärder för att nå en budget i balans. I årsredovisningen för 2018 redovisades en budget i balans. Vår bedömning är att byggnadsnämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att byggnadsnämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 15 granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i en internkontrollrapport i februari 2019. Vår bedömning är att byggnadsnämnden i allt väsentligt de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Byggnadsnämnden har under 2018 haft tolv sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

5. Nämnden för fritid och folkhälsa

Nämnden för fritid och folkhälsa ansvarar enligt reglementet för att driva och utveckla kommunens bad-, idrotts-, friluft- och fritidsverksamhet. Därtill ansvarar nämnden för att samordna, driva och utveckla kommunens folkhälsoarbete samt det brotts- och drogförebyggande arbetet. Nämnden har under 2018 haft elva sammanträden.

Från och med 1 januari 2019 slås nämnden samman med nämnden för kultur och turism och bildar nämnden för kultur och fritid.

5.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden för fritid och folkhälsa har utifrån tre av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat fyra nämndmål. För samtliga nämndmål har en eller flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat två direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden för fritid och folkhälsa utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

5.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen "*Information*". Nämnden har under året erhållit information om bland annat beslut från kommunfullmäktige, hantering av torkan sommaren 2018, information från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) och konferenser.

Under sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport med uppföljning per augusti. Vid båda tillfällena prognostiserades ett positivt resultat för helåret om 1,3 mnkr. Nämnden för fritid och folkhälsa beslutade att lägga båda uppföljningarna till handlingarna utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas en positiv resultat för helåret om 1,9 mnkr. Den positiva avvikelsen uppges till stor del bero på högre intäkter från uthyrning av idrottshallar och idrottsanläggningar än vad som budgeterats för. Detta avser främst uthyrning av konstgräsplaner.

Nämnden för fritid och folkhälsa följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga fem övergripande mål har följts upp och beskrivits. Nämnden har även gjort en bedömning om respektive mål uppnåtts och bedömer att samtliga fem kommunövergripande mål uppnåtts. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges och nämndens egna direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

5.2.1. Dialog med presidiet i nämnden för fritid och folkhälsa

Under kommunrevisionens dialog med presidiet fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Nämnden slås ihop med nämnden för kultur och turism från och med 1 januari 2019. Ett antal utmaningar lyfts fram inför sammanslagningen. Däribland frågor kopplade till satsning på bredd- respektive spetsport.
- ▶ Förvaltningen har ett direktiv att se över bidrags- och taxesystemet. Det tidigare systemet uppges vara föråldrat och ha för låga taxor.
- ▶ En utmaning som nämns är brist på lokaler och isyta, både till hockey och konståkning. Kungsbacka kommun uppges ha två ishallar, varav en som inte är i fungerande skick.

5.3. Intern kontroll

Nämnden för fritid och folkhälsa fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller nio granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och två nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser brister i kontanthanteringens samt brister i hanteringen av personuppgifter. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är kontroll av kassarutiner och genomgång av gallring enligt registerförteckning. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i december 2018 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018.

5.4. Vår bedömning

Nämnden för fritid och folkhälsa har i nämndbudget utarbetat nämndmål utifrån tre av de kommunövergripande målen. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga mål under året. Nämnden har därtill arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för fritid och folkhälsa har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit information avseende ekonomiuppföljning per april och augusti. I båda uppföljningarna prognostiserades ett positivt resultat för helåret. I årsredovisningen redovisas ett positivt resultat för helåret. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller nio granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i december 2018. Vår bedömning är att nämnden för fritid och folkhälsa i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för fritid och folkhälsa har under 2018 haft elva sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

6. Nämnden för funktionsstöd

Nämnden för funktionsstöd ansvarar enligt reglemente för att tillhandahålla kommunens lagstadgade skyldigheter avseende vissa omsorger, insatser och vård för personer med funktionshinder. Därtill ansvarar nämnden för sysselsättning och arbetsträning för personer i yrkesverksam ålder med psykiskt funktionshinder. Nämnden har under 2018 haft åtta sammanträden.

Från och med 1 januari 2019 slås nämnden samman med nämnden för individ- och familjeomsorg och bildar nämnden för individ- och familjeomsorg.

6.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden för funktionsstöd har utifrån kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål utarbetat ett nämndmål vardera till respektive mål. För samtliga nämndmål har en eller flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat tre direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

6.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen *"Information från förvaltningen"*. Nämnden har under året erhållit information om brukarenkäter, genomlysning av boendestöd samt ny struktur för förvaltningsledningen.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Av uppföljningen framkommer ett prognostiserat nollresultat för helåret. Nämnden behandlade vid sitt sammanträde i september nämndens delårsrapport per augusti. Prognosen per augusti visade ett positivt resultat för helåret om 3,4 mnkr. Nämnden beslutade att godkänna uppföljning och prognos per april samt delårsrapporten per augusti. Nämnden redovisade i årsredovisningen ett positivt resultat för helåret om cirka 1,1 mnkr.

I nämndens årsredovisning för 2018 beskrivs nämndens arbete med de fem kommunövergripande målen. I anslutning till varje kommunövergripande mål beskrivs ett antal aktiviteter och projekt som genomförts under året med bäring på de kommunövergripande målen. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i årsredovisningen beskrivit hur de arbetat med kommunfullmäktiges och nämndens egna direktiv. Nämnden redogör för sitt arbete med kommunfullmäktiges direktiv genom att beskriva en överföring av ansvar för socialtjänstens försörjningsstöd. Flytten skedde från nämnden för individ- och familjeomsorg till nämnden för gymnasium- och arbetsmarknad. Verksamheten inom försörjningsstöd har därför enligt vad som framkommer i årsredovisningen präglats av förberedelserna inför flytt till ny förvaltning.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

6.3. Intern kontroll

Nämnden för funktionsstöd fastställde i november 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller tio granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och två nämndspecifika risker. Angivna granskningsaktiviteter är bland annat uppföljning av registrering av handlingar, enkätuppföljning och analys av uppkomna hot och våldssituationer samt uppföljning av rapportering av bisyssla.

Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys utarbetats av förvaltningen. Denna har utgått från en bedömning utifrån sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018⁵ genom en internkontrollrapport.

6.4. Vår bedömning

Nämnden för funktionsstöd har i sin nämndbudget utarbetat nämndmål utifrån de fem kommunövergripande målen. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med målen under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för funktionsstöd har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit information avseende ekonomiuppföljning per april och augusti. I uppföljningarna prognostiserades ett nollresultat respektive ett positivt resultat för helåret. I årsredovisningen redovisades ett positivt resultat om 1,1 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för funktionsstöd i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller tio granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp genom en internkontrollrapport i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för funktionsstöd har under 2018 haft åtta sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

⁵ Vid denna tidpunkt hade nämnden slagits samman med nämnden för individ- och familjeomsorg. Uppföljningen av nämndens internkontrollarbete har genomförts genom nämnden för individ- och familjeomsorgs internkontrollrapport.

7. Nämnden för förskola och grundskola

Nämnden för förskola och grundskola ansvarar enligt reglemente⁶ för det offentliga skolväsendet för barn och elever inom förskola, grundskola, grundsärskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet. Nämnden har under 2018 haft elva sammanträden.

7.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden för förskola och grundskola har utifrån tre av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat tre nämndmål. För samtliga nämndmål har flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat ett direktiv till förvaltningen⁷.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

7.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti⁸. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden återkommande erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen. Nämnden har under året återkommande erhållit information om dataskyddsförordningen GDPR, lokalbehov 2020–2024 och tillsyn av Skolinspektionen.

Under sammanträdet i maj respektive september behandlade nämnden uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. Vid båda tillfällena prognosticerar nämnden ett nollresultat för helåret. Nämnden noterade uppföljningen per april till protokollet och lade delårsrapporten per augusti till handlingarna utan ytterligare beslut.

Av nämndens årsredovisning 2018 framgår att nämnden redovisar ett överskott för helåret om 7 mnkr. I årsredovisningen framkommer att cheferna arbetat intensivt med att anpassa sin organisation efter tilldelad budgetram. Nämndens budgetram utökades med 45 miljoner 2018 jämfört med 2017 med hänvisning till pris- och löneökningar samt medel för ökade volymer i fler barn och elever.

I nämndens årsredovisning för 2018 beskrivs nämndens arbete med de fem kommunövergripande målen. I anslutning till varje kommunövergripande mål beskriver nämnden ett antal aktiviteter och projekt som genomförts under året med bäring på de kommunövergripande målen. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden för förskola och grundskola i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Nämnden följer där också upp de tio direktiv som ställts till förvaltningen. Åtta av tio direktiv har genomförts/redovisats för nämnden under 2018. Två direktiv ska enligt uppföljningen i årsredovisningen redovisas i februari 2019.

⁶ Nämndens reglemente ändrades av kommunfullmäktige i juni 2018. Ändringen bestod i att en del i reglementet som avsåg lagen om kommunalt vårdnadsbidrag tagits bort. Detta sedan bestämmelsen om bidraget samt dess övergångsregler upphört att gälla.

⁷ Direktivet avser att förvaltningen ges i uppdrag att redovisa ett antal utredningar och redovisningar.

⁸ Nämnden erhöi i april även övergripande information om ekonomin, inklusive nämndens resultat och omvärldsbevakning.

Nämnden för förskola och grundskola godkände nämndbudget för 2019 vid sammanträdet i oktober 2018.

7.2.1. Dialog med nämnden för förskola och grundskolas presidium

Under kommunrevisionens dialog med presidiet i nämnden fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Ökade volymer i kombination med otillräcklig prognosverksamhet uppges medföra stora utmaningar avseende nämndens förmåga att tillgodose de behov av verksamhet som finns. Presidiet uppger att det finns behov av att nämndens verksamhet hänger ihop med kommunens byggnation och att det finns kommunikation mellan nämnden och kommunstyrelsen. Presidiet lyfter att prognoserna för volymutveckling avser fem år framåt i tiden. Utifrån att prognoserna uppdateras årligen är nämnden ibland inte mer än tre och ett halvt år före prognosen.
- ▶ Osäkerhet kopplad till stadsbidrag är en annan faktor som lyfts som en av de största utmaningarna för nämnden. Det framkommer i dialogen att nämnden tar emot ungefär 80 olika statsbidrag. Av dessa har det funnits både mer och mindre riktade statsbidrag. Presidiet uppger att förvaltningen varit framgångsrik i att söka dessa medel men att ökad statlig styrning utgör en utmaning.
- ▶ Kompetensförsörjning är en utmaning för nämnden. Det uppges finnas ett stort underskott avseende behöriga lärare. Än större utmaning uppges finnas i kompetensförsörjning kopplad till förskolelärare och fritidspedagoger.

7.3. Intern kontroll

Nämnden för förskola och grundskola fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller nio granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och två nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser korrekt utdelade skolskjutskort samt tillgång till utbildning för elever med hög skolfrånvaro. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är kontroll av utdelade skolskjutskort och kontroll av tillgång till utbildning. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i november 2018 godkände en uppföljningsrapport avseende internkontrollplan 2018.

7.4. Vår bedömning

Nämnden för förskola och grundskola har i nämndbudget utarbetat nämndmål utifrån tre kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för förskola och grundskola har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit information avseende ekonomiuppföljning per april och

augusti. I uppföljningarna prognostiserades ett nollresultat för helåret. I årsredovisningen redovisades ett positivt resultat om cirka 7 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för förskola och grundskola i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller tio granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i november 2018. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för förskola och grundskola har under 2018 haft elva sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

8. Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad ansvarar enligt reglemente för kommunens utbildning avseende gymnasieskola och gymnasiesärskola. Nämnden ansvarar även för elevhälsan samt uppgifter inom skolväsendet för vuxna. Vidare ansvarar nämnden för etablering av nyanlända och arbetsliv. Därtill ansvarar nämnden för av kommunen anordnade yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden har under 2018 haft nio sammanträden.

Nämnden har från och med 1 augusti 2018 även tillförts ansvar för utförandet av korttidstillsyn för elever i de frivilliga skolformerna⁹. Tidigare ägde nämnden för förskola och grundskola ansvaret för denna.

8.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål utarbetat sex nämndmål. För samtliga nämndmål har flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat fyra direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

8.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti¹⁰. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen "*Förvaltningschefen informerar*". Nämnden har under året erhållit information om bland annat nyckeltal inom arbetsmarknadsprocessen och försörjningsstöd, nuläget i antagningen på gymnasieskolan och resultat från medarbetarenkät.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden ekonomisk uppföljning och prognos per april. Av uppföljningen framgår ett prognostiserat positivt resultat om cirka 13,2 mnkr för helåret avseende de verksamheter som fanns i nämnden fram till 30 april 2018. Vidare prognostiserades ett negativt resultat om cirka 20,5 mnkr för de delar som organiserats om eller startat upp i förvaltningen i och med införandet av Trelleborgsmodellen. Sammantaget prognostiserades ett negativt resultat om cirka 7,3 mnkr för helåret.

Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. De delar som inte omfattades av Trelleborgsmodellen prognostiserade vid tillfället ett positivt resultat om 11,2 mnkr för helåret. De delar som omfattades av Trelleborgsmodellen prognostiserade ett negativt resultat om 11,2 mnkr för helåret. Sammantaget prognostiserades ett nollresultat för helåret.

⁹ Ändringen i reglementet avser följande: "Nämnden för Gymnasie & Arbetsmarknad fullgör kommunens uppgifter för korttidstillsyn för skolungdom över 12 år, inom de frivilliga skolformerna, enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade."

¹⁰ Nämnden erhöll därtill i februari resultatuppföljning avseende Beda Hallbergs gymnasium.

I samband med att nämnden godkände ovanstående två uppföljningar framkom i beslutet att underskottet ska hanteras genom åtgärder utifrån införandet av Trelleborgsmodellen. Det framkom även att de verksamheter som omfattas av Trelleborgsmodellen hanteras separat i förhållande till övriga verksamheter inom nämnden.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett positivt resultat för helåret om 23,2 mnkr. Överskottet uppges bero på flera delar, däribland vakanta tjänster på utvecklingsavdelning och stöd och styrning. Överskott härrörs också till lägre kapitalkostnader inom gymnasieverksamheten till följd av att verksamheten inte investerat i den omfattning som planerats för. Därtill har förvaltningen fått intäkter på ungefär 4 mnkr i slutet av 2018 från Migrationsverket avseende särskilda kostnader från år 2016.

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga fem övergripande mål har följts upp och beskrivits. Nämnden har även gjort en bedömning om respektive mål har uppnåtts och bedömer att nämndmålen till fyra av fem kommunövergripande mål inte uppnåtts men är *på rätt väg*¹¹ att uppnås. Vidare bedömer nämnden att nämndmål till det femte kommunövergripande målet inte har uppnåtts. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges och nämndens egna direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

8.2.1. Dialog med presidiet i nämnden för gymnasium och arbetsmarknad

Under kommunrevisionens dialog med presidiet fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Det är en utmaning att vända skolresultaten. Presidiet uppger att resultaten inte är dåliga i dagsläget, men att de utifrån förutsättningarna i kommunen kan vara högre.
- ▶ Psykisk ohälsa på gymnasienivå och bland killar uppges vara en utmaning där mörkertal kan finnas.
- ▶ Presidiet uppger att införandet av Trelleborgsmodellen varit en utmaning men att verksamheten har börjat fungera bra. På sju månader har Trelleborgsmodellen enligt presidiet medfört besparingar om cirka 7 mnkr i verksamheten. Därtill har handläggningstiderna minskat. Enligt presidiet har kvaliteten i besluten inte påverkats.
- ▶ Flyktingmottagandet är en utmaning för nämnden. Andelen kvotflyktingar har ökat avsevärt under 2018.

8.3. Intern kontroll

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och fyra nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser bland annat mottagande i gymnasiesärskolan och åtgärdsprogrammets kvalitet. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är genomgång av mottagna elevers utredningar och granskning av

¹¹ Nämndens formulering är "Vi har inte nått målet men är på rätt väg".

rapport kring åtgärdsprogrammets kvalitet. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018.

8.4. Vår bedömning

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad har i nämndbudget utarbetat sex nämndmål utifrån de fem kommunövergripande målen. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning per april och augusti. I uppföljningen per april prognostiserades ett negativt resultat för helåret. I uppföljningen per augusti prognostiserades ett nollresultat för helåret. I årsredovisningen redovisades ett positivt resultat om cirka 23,2 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för gymnasium och arbetsmarknad i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad har under 2018 haft nio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

9. Nämnden för individ- och familjeomsorg

Nämnden för individ- och familjeomsorg ansvarar enligt reglemente för ekonomiskt bistånd, stöd vid hemlöshet, familjerätt, missbruks- och beroendevård, social barn- och ungdomsvård, familjerådgivning samt stöd till medling vid ungdomsbrott. Nämnden har under 2018 haft tio sammanträden.

I maj 2018 flyttades enheterna ensamkommande barn samt stöd & försörjning över till nämnden för gymnasium och arbetsmarknad. Från och med 1 januari 2019 slås nämnden samman med nämnden för funktionsstöd.

9.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån kommunfullmäktiges fem kommunövergripande mål utarbetat ett nämndmål vardera till respektive mål. För samtliga nämndmål har en eller flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat tre direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

9.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde förutom ett erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen *"Information från förvaltningen"*. Nämnden har under året erhållit information om bland annat bemanning inför sommaren 2018, ny struktur inom förvaltningsledningen och pågående översyn av enhetschefernas arbetssituation och arbetsbelastning.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Per april prognostiserades ett negativt resultat för helåret om 15,7 mnkr för de verksamheter som flyttades till nämnden för gymnasium och arbetsmarknad i maj 2018. Vidare prognostiserades ett underskott för kvarvarande verksamheter om 24,4 mnkr för helåret. Av uppföljningen per april framgår att åtgärderna från handlingsplanen för en budget i balans som antogs 2017 inte är tillräckliga utan att ytterligare åtgärder behöver genomföras.

Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. De verksamheter som från 1 maj flyttats till nämnden för gymnasium- och arbetsmarknad prognostiserade ett underskott om 16,8 mnkr för helåret. Kvarvarande verksamheter prognostiserades i delårsrapporten ett underskott om 32 mnkr. Sammantaget prognostiserades ett underskott om 48,8 mnkr för helåret. Nämnden beslutade att uppdra åt förvaltningschefen att *"göra erforderliga åtgärder för att ha en budget i balans samt att informera nämnden om dessa i samband med kommande uppföljning och bokslut"*. Vidare beslutade nämnden att uppmärksamma kommunstyrelsen på att nämnden prognostiserade ett underskott för 2018. Nämnden godkände även vid sammanträdet i september en ny handlingsplan för att nå budget i balans. Åtgärder ska genomföras under 2018 och 2019. Handlingsplanen innehåller bland annat att:

- ▶ Alla processer från ansökan till beslut ska genomlysas. Omvärldsbevakning ska användas för jämförelser med andra kommuner.
- ▶ Uppdra åt konsultföretag att genomföra en granskning utifrån kostnad per brukare.
- ▶ Uppdra åt enhetschefer att granska utredningar, omfattning, innehåll etcetera.
- ▶ I ärenden till utskott och nämnd ska särskild bilaga redovisa kostnad för föreslagen LSS-insats eller SoL-bistånd.
- ▶ Alla beslut ska vara tidsbegränsade så att ny utredning genomförs, inte endast uppföljning.

Handlingsplanen innefattar därutöver 53 aktiviteter riktade till olika enheter. Aktiviteterna avser bland annat att behandling i vuxenenheten i första hand ska ske i egen regi och att antalet vårddygn inom barn- och ungdomsenheten ska minskas. Aktiviteterna avser även att arbetsmiljökartläggning och effektivitetsgenomgång ska genomföras i behandlingseenheten och att det ska genomföras en översyn av stöd- och boendeenheten.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett underskott för helåret om 53,4 mnkr. Avvikelsen uppges främst bero på ökat antal köpta platser inom funktionsstöd, institutionsvård för barn och unga vuxna där placeringar ökat samt konsultkostnader för att täcka personalbrist. Bostadsbristen i Kungsbacka uppges leda till dyra externa placeringar med nackdel för både individ och budget. Av årsredovisningen framkommer att den nya handlingsplanen för budget i balans följts upp av förvaltningsledningen veckovis och att avstämning med kommundirektören genomförts regelbundet. Av protokoll från kommunstyrelsens arbetsutskott framkommer att nämnden haft två dialoger med kommunstyrelsens arbetsutskott under året. Av protokoll framgår att dialogen avsett placeringar inom individ- och familjeomsorg samt folkhälsa.

Nämnden för individ- och familjeomsorg följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet med samtliga fem övergripande mål har följts upp och beskrivits. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges och nämndens egna direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

9.2.1. Dialog med presidiet i nämnden för individ och familjeomsorg

Under kommunrevisionens dialog med presidiet fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Presidiet uppger att den enskilt största utmaningen för nämnden är ekonomin. Nämnden har redovisat stora underskott i flera år. Nämnden har enligt uppgift haft en konstruktiv dialog med kommunstyrelsen kring underskottet. Vid dialogen gavs nämnden tillfälle att förklara sin verksamhet samt sin plan framåt. Presidiet framför att det är en utmaning att skapa förståelse för nämndens ekonomiska situation.
- ▶ Det uppges finnas vissa problem med förvaltningens samverkan med barn- och ungdomspsykiatri. Enligt presidiet kan problemen uppdragas i nämndens individutskott, där det blir tydligt när samverkan fungerat eller inte. Det ska ha förts en diskussion kring att bjuda in barn- och ungdomspsykiatri till dialog med nämnden.

- ▶ Kompetensförsörjning beskrivs som en annan utmaning för nämnden. Presidiet framför att det finns utvecklingsområden kopplade till arbetsmiljö och personalomsättning. Förvaltningen uppges föra tät kontakt med kommunens HR-enhet i dessa frågor.

9.3. Intern kontroll

Nämnden för individ- och familjeomsorg fastställde i november 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller tio granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och två nämndspecifika risker¹². De nämndspecifika riskerna är hot- och våldssituationer samt risk att LOU frångås. Granskningsaktiviteterna för dessa risker är enkätuppföljning och analys av uppkomna hot- och våldssituationer samt uppföljning av köpta tjänster och platser. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018.

9.4. Vår bedömning

Nämnden för individ- och familjeomsorg har i sin nämndbudget utarbetat ett nämndmål vardera utifrån de fem kommunövergripande målen. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för individ- och familjeomsorg har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit information avseende ekonomiuppföljning per april och augusti. I båda uppföljningarna prognostiserades ett negativt resultat för helåret. I årsredovisningen redovisades en ett underskott för helåret om 53,4 mnkr. Vi konstaterar att nämnden under året reviderat tidigare handlingsplan för att nå en budget i balans samt i september gav förvaltningschefen i uppdrag att vidta erforderliga åtgärder för att hantera den ekonomiska situationen. Vidare beslutade nämnden i september att uppmärksamma kommunstyrelsen på nämndens prognostiserade underskott. Vår bedömning är dock att nämnden för individ- och familjeomsorg i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller tio granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för individ- och familjeomsorg har under 2018 haft tio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

¹² För en av de kommunövergripande riskerna finns två granskningsaktiviteter.

10. Nämnden för kultur och turism

Nämnden för kultur och turism ansvarar enligt reglemente för att förvalta, driva och utveckla kommunens kultur- och turistverksamhet. Därtill ansvarar nämnden för den kommunala kulturskolan. Nämnden har under 2018 haft elva sammanträden.

Från och med 1 januari 2019 slås nämnden samman med nämnden för fritid och folkhälsa och bildar nämnden för kultur och fritid.

10.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån två av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat tre nämndmål. För samtliga nämndmål har en eller flera indikatorer antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat tre direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

10.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen "*Information*". Nämnden har under året erhållit information om bland annat kulturpris, biblioteksbussens verksamhet och ny biblioteksorganisation.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning med prognos per april. Av uppföljningen framgår ett prognostiserat positivt resultat för helåret om cirka 1,2 mnkr. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid tillfället prognostiserade nämnden ett överskott för helåret om 2,2 mnkr. Det framkommer av delårsrapporten att den positiva avvikelser främst beror på att utbytet av lingångar på teatern inte hunnit genomföras under sommaren samt att kostnader för konstnärlig utsmyckning vid Sandlyckan äldreboende troligen sker 2019. Nämnden godkände uppföljning per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett överskott för helåret om 2,6 mnkr.

Nämnden för kultur och turism följer upp arbetet med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga fem övergripande mål har följts upp och beskrivits. Nämnden har även gjort en bedömning om respektive mål har uppnåtts och bedömer att nämndmålen till tre av fem kommunövergripande mål har uppnåtts. För resterande två mål görs bedömningen att målet inte uppnåtts men är *på rätt väg*¹³ att uppnås. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges och nämndens egna direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

¹³ Nämndens formulering är "Vi har inte nått målet men är på rätt väg".

10.2.1. Dialog med presidiet i nämnden för kultur och turism

Under kommunrevisionens dialog med presidiet fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Sammanslagningen mellan nämnden för kultur och turism och fritid och folkhälsa lyfts fram som en utmaning. Presidiet uppger att vissa kulturskillnader finns mellan nämnderna.
- ▶ En utmaning som nämns är att locka individer med låg studiemotivation eller svårare socioekonomisk bakgrund till kulturskolan. De som nyttjar kulturskolan mest uppges vara högpresterande flickor med väl etablerade hemmiljöer i första hand. Samtidigt lyfts att andra faktorer spelar in, exempelvis närhet till kulturskolan.
- ▶ Turistbyrån ska eventuellt flyttas till biblioteket Fyren. Bakgrunden är att nuvarande placering av turistbyrån medför att många inte hittar dit. Besökstalen är minskande. Därtill ska längre öppettider kunna tillgodoses vid flytt till Fyren.

10.3. Intern kontroll

Nämnden för kultur och turism fastställde i december 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och fyra nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser bland annat kontanthantering och brister i hantering av personuppgifter. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är kontroll av kassarutiner och genomgång av gallring enligt registerförteckning. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Nämnden har i december 2018 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018 i form av en internkontrollrapport.

10.4. Vår bedömning

Nämnden för kultur och turism har i nämndbudget utarbetat tre nämndmål utifrån två kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för kultur och turism har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning per april och augusti. I båda uppföljningarna prognostiserades ett överskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett överskott för helåret om 2,6 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för kultur och turism i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Av granskningen framgår att internkontrollplanen följdes upp muntligen vid sammanträdet i december och inte genom en internkontrollrapport i enlighet med anvisningarna. Mot bakgrund av detta är vår bedömning att nämnden inte fullt ut följt de anvisningar som finns

avseende arbetet med intern kontroll. Vi konstaterar dock att nämnden för kultur och turism upphört per 31 december 2018.

Nämnden för kultur och turism har under 2018 haft elva sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

11. Nämnden för miljö- och hälsoskydd

Nämnden för miljö- och hälsoskydd ansvarar enligt reglemente för prövning och tillsyn enligt bland annat miljöbalken, livsmedelslagen samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden ska även medverka i planering av miljö- och hälsoskyddsfrågor samt utöva tillsyn avseende efterlevnad av strandskyddet. Under 2018 har nämnden haft 13 sammanträden.

11.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån 4 av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat 13 nämndmål. För samtliga nämndmål har en indikator antagits. Utöver nämndmålen har nämnden riktat fyra direktiv till förvaltningen.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med fyra av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål under året. Vad gäller det kommunövergripande målet om att *"I Kungsbacka utvecklas vi hela livet"* konstaterar nämnden i delårsrapporten och årsredovisningen att nämndens arbete har mycket liten påverkan på målet.

11.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar för samtliga månader under året, januari och juni undantaget. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde, sammanträdet i februari undantaget, erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen *"Information"*. Nämnden har under året erhållit information om bland annat kompetensförsörjningsstrategi, rekrytering av ny förvaltningschef och information om en enkät.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning med prognos per april. I september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid båda tillfällena prognostiserades ett nollresultat för helåret. Det framkommer i den ekonomiska uppföljningen att prognosen är osäker vad gäller nämndens rörliga tillsynsintäkter som i budget utgör drygt 7 mkr. Osäkerheten beror på sårbarhet om huruvida planerad tillsyn kan utföras eller inte. Nämnden godkände uppföljning per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett positivt resultat för helåret om 100 tkr.

Nämnden för miljö- och hälsoskydd följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet med de fyra övergripande målen har följts upp och beskrivits. Nämnden har även gjort en bedömning om nämndmålen har uppnåtts och bedömer att sju nämndmål uppnåtts, att ett inte ha uppnåtts men är på rätt väg och att ytterligare två nämndmål bedöms inte ha uppnåtts. Nämnden gör ingen bedömning av måluppfyllelse för fyra av nämndmålen. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges och nämndens egna direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

11.3. Intern kontroll

Nämnden för miljö- och hälsoskydd fastställde i november 2017 internkontrollplan 2018. Internkontrollplanen innehåller 16 granskningsaktiviteter utifrån 7 kommunövergripande och 7 nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser bland annat bristande rutiner för hantering av vissa ärendetyper och att hantering av personnummer inte sker korrekt. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är kontroll av handläggningsrutiner och kontroll av personuppgifter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Nämnden har i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018 i form av en internkontrollrapport.

11.4. Vår bedömning

Nämnden för miljö- och hälsoskydd har i sin nämndbudget utarbetat 13 nämndmål utifrån 4 kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med fyra av de kommunövergripande målen under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vi konstaterar utifrån nämndens delårsrapport samt årsredovisning att nämnden inte arbetat med det kommunövergripande målet om att *"I Kungsbacka utvecklas vi hela livet"*. I delårsrapporten och årsredovisningen framgår att detta beror på att nämnden har mycket liten påverkan på målet. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till fyra av kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för miljö- och hälsoskydd har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning samt ekonomiuppföljning. I uppföljning och prognos per april samt delårsrapporten per augusti prognostiserades ett nollresultat för helåret. I årsredovisningen redovisades ett överskott för helåret om 100 tkr. Vår bedömning är att nämnden för miljö- och hälsoskydd i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 16 granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i februari 2019. Vi bedömer utifrån detta att nämndens interna kontroll är tillräcklig. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för miljö- och hälsoskydd har under 2018 haft 13 sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

12. Nämnden för teknik

Nämnden för teknik ansvarar enligt reglemente för kommunens uppgifter inom bland annat gatu- och väghållning, vatten- och avloppsförsörjning, renhållning, avfallshantering samt återvinning. Därtill ska nämnden verka för en god försörjning och planering av kommunens infrastruktur. Nämnden har under 2018 haft tio sammanträden.

12.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån fyra av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat sex stycken nämndmål. För samtliga nämndmål har en indikator antagits. Nämnden har inte riktat direktiv till sin förvaltning.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

12.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar genom uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid varje sammanträde erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen ”*Information från förvaltningen*”. Nämnden har under året erhållit information om bland annat väg- och järnvägsprojekt, kommande omorganisation som påverkar förvaltningen samt digitalisering av drift.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning med prognos per april. Av uppföljningen framgår att nämnden prognostiserade ett positivt resultat för helåret om 2,5 mnkr vad gäller de skattefinansierade verksamheterna. För övriga verksamheter prognostiserades ett nollresultat för helåret. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid tillfället prognostiserade nämnden ett överskott för helåret om 1,5 mnkr. Det framkommer att det prognostiserade överskottet främst härrör från den skattefinansierade verksamheten och vakanser samt lägre kapitalkostnader. Nämnden godkände uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett överskott för helåret om 2 mnkr.

Nämnden för teknik följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga övergripande mål har följts upp och beskrivits¹⁴. Nämnden har även gjort en bedömning om respektive mål har uppnåtts och bedömer att två nämndmål uppnåtts, tre inte uppnåtts men är på rätt väg samt att ett mål inte uppnåtts. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

¹⁴ Detta även om nämndmål inte utarbetats för alla fem kommunövergripande mål.

12.3. Intern kontroll

Nämnden för teknik fastställde i november 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och två nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser risk för att uppgifter om vattenledningsnät i form av VA-kartor hamnar i orätta händer samt risk för att bidrag betalas ut till ej berättigade. Granskningsaktiviteterna som omnämns för dessa är bland annat kontroll av användare och behörigheter och kontroll av arbetsgången från ansökan till utbetalning. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Nämnden erhöll i februari 2019 en kontrollrapport avseende internkontrollplan 2018.

12.4. Vår bedömning

Nämnden för teknik har i sin nämndbudget utarbetat sex nämndmål utifrån fyra kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för teknik har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning per april och augusti. I båda uppföljningarna prognostiserades ett överskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett överskott för helåret om 2 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för teknik i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller elva granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i februari 2019. Vi bedömer utifrån detta att nämndens interna kontroll är tillräcklig. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för teknik har under 2018 haft tio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

13. Nämnden för service

Nämnden för service ansvarar enligt reglemente för bland annat ny-, till- och ombyggnad av lokaler, måltidsproduktion, lokalvård, upphandling, IT samt kommunens kundcenter. Därtill ansvarar nämnden för bostadsförmedling och konsumentrådgivning. Nämnden har under 2018 haft elva sammanträden.

13.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån två av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat sju nämndmål. För samtliga nämndmål förutom ett¹⁵ har en eller flera indikatorer antagits. Nämnden har riktat åtta direktiv till sin förvaltning.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

13.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar per maj, april, augusti och oktober. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid merparten av sina sammanträden erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom punkten på dagordningen "*Projektinfo*". Nämnden har erhållit information om bland annat ombyggnation av stadshuset, genomförd slutbesiktning i olika projekt och pilotprojekt med vårdnära service.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning med prognos per april. Av uppföljningen framgår nämnden prognostiserade ett negativt resultat för helåret om 5,3 mnkr. Av kommunens samlade uppföljning och prognos per april framgår att nämnden planerade att finansiera eventuellt underskott för helåret genom nämndens resultatfond.

Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid uppföljningen per augusti prognostiserades ett negativt resultat för helåret om 8,4 mnkr. Av delårsrapporten framkommer att området *gemensam verksamhet* prognostiserar ett underskott om 8,5 mnkr till följd av att förvaltningen driver flera planerade kommungemensamma projekt såsom exempelvis bemanningsprojektet (2,2 mnkr). Fler exempel på projekt är samordnad varudistribution (2 mnkr) och samfinansiering av kommuncentralt projekt avseende digitala förutsättningar (1,2 mnkr). Området digitalt center och kundstöd prognostiserar ett överskott för helåret om 1,9 mnkr, detta framförallt till följd av vakanta tjänster. Måltidsverksamheten prognostiserar ett underskott om 2,6 mnkr för helåret, detta till följd av ökade kostnader i samband med nya livsmedelsavtal. Av protokoll framgår att nämnden planerade att finansiera eventuellt underskott för helåret genom nämndens resultatfond. Nämnden beslutade att lägga delårsrapporten till handlingarna.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett underskott för helåret om 5,7 mnkr.

¹⁵ Det framkommer i nämndbudgeten att det finns ett direktiv till förvaltningen om att ta fram relevanta nyckeltal för uppföljning av det mål som saknar indikatorer.

Nämnden för service följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga övergripande mål har följts upp och beskrivits¹⁶. Nämnden gör ingen bedömning av om respektive mål har uppnåtts. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges direktiv.

Nämnden godkände i oktober nämndbudgeten för 2019.

13.3. Intern kontroll

Nämnden för service fastställde i februari 2018 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 15 granskningsaktiviteter utifrån sju kommunövergripande och fyra nämndspecifika risker. De nämndspecifika riskerna avser bland annat felaktig löneutbetalning till medarbetare, att det mobila telefonnätet ligger nere och brister i det systematiska brandskyddsarbetet. Granskningsaktiviteter kopplade till riskerna är exempelvis granskning av kostnadskontroller, granskning av om avtal slutits med operatör med annat nät och uppföljning av antal utförda kvartalskontroller av det systematiska brandskyddsarbetet som gjorts i tid. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Nämnden erhöll i februari 2019 en kontrollrapport avseende internkontrollplan 2018. Samtliga granskningsaktiviteter följs upp.

13.4. Vår bedömning

Nämnden för service har i sin nämndbudget utarbetat sju nämndmål utifrån två kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för service har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit information avseende ekonomiuppföljning per april och augusti. I båda uppföljningarna prognostiserades ett underskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett underskott för helåret om 5,7 mnkr. Av protokoll och tillhörande handlingar framgår att nämnden per april respektive augusti planerade att finansiera eventuellt underskott för helåret genom nämndens resultatfond. Vår bedömning är att nämnden för service i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 15 granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för service har under 2018 haft elva sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

¹⁶ Detta även om nämndmål inte utarbetats för alla fem kommunövergripande mål.

14. Nämnden för vård och omsorg

Nämnden för vård och omsorg ansvarar enligt reglemente bland annat för kommunens skyldigheter avseende insatser vad gäller service och omsorg enligt socialtjänstlagen. Därtill ansvarar nämnden för myndighetsutövning inom bland annat särskilt boende, hemtjänst, dagomsorg, korttidsplatser och hemsjukvård. Nämnden har under 2018 haft tio sammanträden.

14.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Nämnden har utifrån två av kommunfullmäktiges kommunövergripande mål utarbetat tre nämndmål. För samtliga nämndmål har en eller flera indikatorer utarbetats. Nämnden har riktat direktiv till sin förvaltning.

Vi kan konstatera att nämnden utifrån beskrivningar i nämndens årsredovisning i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges samtliga fem mål under året.

14.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar per januari, februari, mars, april, augusti, september och oktober. I delårsrapporten per augusti framkommer även en uppföljning av nämndens arbete med kommunfullmäktiges övergripande mål. Under året har nämnden vid nio av tio sammanträden erhållit verksamhetsinformation från förvaltningen genom den stående punkten på dagordningen "*Information från ledamöter och förvaltningen*". Nämnden har erhållit information om exempelvis pågående granskningar av verksamheten inom vård och omsorg, status för verksamhetssystemet Combine och rapportering i media.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning med prognos per april. Av uppföljningen framgår att nämnden prognostiserade ett nollresultat för helåret. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid tillfället prognostiserade nämnden ett positivt resultat för helåret om 12 mnkr. Av delårsrapporten framkommer att den största positiva avvikelsen kommer från området förvaltningsgemensamt (+8,5 mnkr). Område myndighet prognostiserades göra ett överskott om 7 mnkr. Detta uppges bland annat bero på att antalet hemtjänsttimmar varit 9 850 lägre än vad som budgeterats för. Nämnden godkände uppföljning och prognos per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett positivt resultat för helåret om 28,5 mnkr.

Nämnden för vård och omsorg följer upp sitt arbete med de kommunövergripande målen i nämndens årsredovisning. Arbetet mot samtliga övergripande mål har följts upp och beskrivits¹⁷. Nämnden bedömer att ett av sina nämndmål uppnåtts samt att två av nämndmålen inte uppnåtts men är på rätt väg. Av indikatorerna kopplade till samtliga fem kommunövergripande mål har 7 av 31 uppnått målvärdet för 2018¹⁸. Utöver uppföljning av de kommunövergripande målen har nämnden i sin årsredovisning beskrivit hur de arbetat med fullmäktiges direktiv.

¹⁷ Detta även om nämndmål inte utarbetats för alla fem kommunövergripande mål.

¹⁸ Flera av indikatorerna har dock inte följts upp för 2018. Utifrån vår tolkning kan detta bero på att data för respektive indikator vid tillfället inte ännu var tillgänglig. Därtill har målvärde saknats för ett antal indikatorer.

Nämnden godkände i september nämndbudgeten för 2019.

14.2.1. Dialog med presidiet i nämnden för vård och omsorg

Under kommunrevisionens dialog med presidiet fördes en dialog om bland annat aktuella händelser, risker och utmaningar. Enligt presidiet återfinns nedanstående aktuella händelser och utmaningar:

- ▶ Personalbrist och kompetensförsörjning är en utmaning för nämnden. Detta i kombination med en åldrande befolkning medför ökade behov.
- ▶ Nämnden uppges inom kort komma ikapp behovet av platser på äldreboenden framöver. Om nuvarande plan följs kan eventuell överkapacitet uppnås.
- ▶ Nämnden har enligt uppgift haft vissa problem med maten som levererats av förvaltningen för service. Problemen har avsett näringsinnehåll, tid från tillagning och varmhållning av mat.

14.3. Intern kontroll

Nämnden för vård och omsorg fastställde i september 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 12 granskningsaktiviteter utifrån 12 risker¹⁹. Riskerna avser bland annat manuella betalningar, bristande följsamhet till riktlinje för läkemedelshantering och risk att processen ansökan-beslut-verkställighet inte följs. Granskningsaktiviteter kopplade till riskerna är uppföljning av manuella betalningar, uppföljning av följsamhet till riktlinje för läkemedelshantering och uppföljning av process ansökan-verkställighet. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Nämnden erhöll i februari 2019 en kontrollrapport avseende internkontrollplan 2018.

14.4. Vår bedömning

Nämnden för vård och omsorg har i sin nämndbudget utarbetat tre nämndmål utifrån två kommunövergripande mål. Av nämndens årsredovisning för 2018 framkommer att nämnden arbetat med samtliga fem kommunövergripande mål under 2018. Nämnden har arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Vår bedömning är att nämnden arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen.

Nämnden för vård och omsorg har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill återkommande erhållit ekonomiuppföljning under året. I uppföljningarna per april samt augusti prognostiserades ett nollresultat respektive ett överskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett överskott för helåret om 28,5 mnkr. Vår bedömning är att nämnden för vård och omsorg i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

¹⁹ Det görs i nämndens internkontrollplan ingen indelning i kommunövergripande respektive nämndspecifika risker.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller 12 granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Nämnden för vård och omsorg har under 2018 haft tio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

15. Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden ansvarar enligt reglemente för överförmynderiverksamhet i enlighet med lag om överförmyndare och överförmyndarnämnd. Nämnden har under 2018 haft nio sammanträden.

15.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Överförmyndarnämnden omfattas inte av de kommunövergripande målen eller av kommunfullmäktiges direktiv för 2018. Nämnden har inte utarbetat egna nämndmål eller riktat direktiv till enheten²⁰.

15.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar per april och augusti. Nämnden har därtill erhållit kvartalsrapporter med ekonomisk uppföljning från överförmyndare i samverkan för kvartalen per mars, juni och september. Under året har nämnden vid merparten av sammanträdena erhållit verksamhetsinformation från enheten genom den stående punkten på dagordningen "*Information*". Nämnden har erhållit information om exempelvis brukarundersökningar, budget för överförmyndare i samverkan 2019 och ytterligare information inför sammanslagning av överförmyndarnämnderna 2019.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. I uppföljning och prognos per april prognostiserades ett nollresultat för helåret. I delårsrapporten per augusti prognostiserades ett överskott om 544 tkr för helåret. Nämnden godkände uppföljning per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett negativt resultat för helåret om 372 tkr. Det negativa resultatet hänförs till högre kostnader för ställföreträdare och uteblivna intäkter för återsökningar från Migrationsverket för ensamkommande barn.

Nämnden noterade i protokoll i november information om att Mölndals Stad antagit budget för överförmyndare i samverkan för 2019.

15.3. Intern kontroll

Överförmyndarnämnden fastställde i november 2017 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller sju granskningsaktiviteter utifrån de sju kommunövergripande riskerna. Granskningsaktiviteterna som omnämns är exempelvis uppföljning av rapportering av bissyssa, av registrering av handlingar samt av utlämnande av handlingar. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i december 2018 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018.

²⁰ Nämnden har sedan den 1 oktober 2015 en kommungemensam organisation tillsammans med Härjedalen, Partille och Mölndal. Den kommungemensamma organisationen – överförmyndare i samverkan – är en enhet under stadsledningsförvaltningen i Mölndals stad.

15.4. Vår bedömning

Överförmyndarnämnden omfattas inte av de kommunövergripande målen och kommunfullmäktiges direktiv. Nämnden har inte utarbetat nämndmål eller riktat direktiv till enheten. Vi konstaterar att nämnden inte omfattas av kommunfullmäktiges övergripande mål och direktiv.

Överförmyndarnämnden har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning av den egna nämndens ekonomi vid två tillfällen under året. I uppföljningarna per april och per augusti prognostiserades ett nollresultat respektive ett överskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett negativt för helåret om 372 tkr. Vår bedömning är att överförmyndarnämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller sju granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i december 2018. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Överförmyndarnämnden har under 2018 haft nio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

16. Valnämnden

Valnämnden svarar enligt reglemente för kommunens genomförande av val och folkomröstning samt för övriga uppgifter enligt vad som i författning sägs om valnämnd. Nämnden har under 2018 haft nio sammanträden.

16.1. Nämndens styrning och arbete med kommunfullmäktiges mål och direktiv

Valnämnden omfattas inte av de kommunövergripande målen eller av kommunfullmäktiges direktiv för 2018. Nämnden har utarbetat ett nämndmål. För nämndmålet har tre indikator antagits. Nämnden har riktat tre direktiv till valkansliet.

16.2. Uppföljning och rapportering

Utifrån protokoll framkommer att nämnden under 2018 fått ta del av ekonomiska uppföljningar per april och augusti. Under året har nämnden vid merparten av sammanträdena erhållit verksamhetsinformation från valkansliet. Nämnden har exempelvis erhållit information om budgetförutsättningar för valet, eventuella förändringar av förtidsröstningslokaler och om ett nytt valadministrativt system.

Vid sammanträdet i maj behandlade nämnden uppföljning och prognos per april. Vid sammanträdet i september behandlade nämnden delårsrapport per augusti. Vid båda tillfällena prognostiserade nämnden ett positivt resultat om 940 tkr för helåret. Detta beror enligt uppföljningarna på att nämnden erhållit högre statsbidrag för det allmänna valet och att inget inköp av valbås ska belasta 2018 års utfall. Nämnden godkände uppföljning per april samt delårsrapport per augusti utan ytterligare beslut.

I nämndens årsredovisning 2018 redovisas ett positivt resultat för helåret om 1,7 mnkr.

Nämnden godkände i november nämndbudgeten för 2019.

16.3. Intern kontroll

Valnämnden fastställde i februari 2018 internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller fem granskningsaktiviteter utifrån fem kommunövergripande risker. Granskningsaktiviteterna som omnämns är exempelvis uppföljning av manuella betalningar, granskning av representationskostnader och uppföljning av registrering av handlingar. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Denna har utgått från en bedömning av sannolikhet och konsekvens.

Av protokoll framgår att nämnden i februari 2019 erhållit uppföljning av internkontrollplan 2018.

16.4. Vår bedömning

Valnämnden omfattas inte av de kommunövergripande målen och fullmäktiges direktiv. Nämnden har i sin nämndbudget utarbetat ett nämndmål och tre direktiv till valkansliet. Vi konstaterar att nämnden inte omfattas av kommunfullmäktiges övergripande mål och direktiv.

Valnämnden har återkommande under året erhållit verksamhetsuppföljning. Nämnden har därtill erhållit ekonomiuppföljning vid två tillfällen under året. I uppföljningarna per april och per

augusti prognostiserades ett överskott för helåret. I årsredovisningen redovisades ett överskott för helåret om 1,7 mnkr. Vår bedömning är att valnämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering.

Granskningen visar att nämnden fastställt en internkontrollplan för 2018. Internkontrollplanen innehåller fem granskningsaktiviteter. Till grund för internkontrollplanen har en riskanalys genomförts. Internkontrollarbetet har följts upp i nämnden i februari 2019. Vår bedömning är att nämnden i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

Valnämnden har under 2018 haft nio sammanträden. Av granskningen framkommer att samtliga sammanträden har protokollförts. Vår bedömning är att de protokoll och beslutsunderlag vi tagit del av i allt väsentligt är tydliga.

17. Samlad bedömning

17.1. Slutsatser

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering. Därtill är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna i stort följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll. Vad gäller arbetet med kommunfullmäktiges beslutade mål och direktiv är vår sammanfattande bedömning att kommunstyrelsen och nämnderna i huvudsak följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell. Vi noterar dock utifrån delårsrapport och årsredovisning att byggnadsnämnden inte arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Därtill har inte nämnden för miljö- och hälsoskydd arbetat med samtliga av kommunfullmäktiges övergripande mål.

17.2. Bedömning utifrån revisionsfrågorna

Revisionsfrågor	Bedömning
Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt att verksamheten styrs utifrån de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?	Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna i olika omfattning arbetat med kommunfullmäktiges beslutade mål och direktiv. Vår bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt arbetat med att bidra till kommunfullmäktiges övergripande mål i enlighet med kraven i styrmodellen. Vi noterar dock utifrån byggnadsnämndens delårsrapport samt årsredovisning att nämnden inte arbetat med kommunfullmäktiges direktiv. Därtill har inte nämnden för miljö- och hälsoskydd arbetat med samtliga av kommunfullmäktiges övergripande mål. Detta är enligt vår bedömning bristfälligt.
Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.	Kommunstyrelsen och nämnderna har under året behandlat uppföljning och prognos per april, delårsrapport per augusti och årsredovisning. Av granskningen framgår att delårsrapporten och årsredovisningen utöver uppföljning av ekonomi även innehåller en uppföljning av hur kommunstyrelsen och nämnderna arbetat med kommunfullmäktiges övergripande mål. Vår bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt följer de anvisningar som finns i kommunens styrmodell avseende uppföljning och rapportering. Nämnden för individ- och familjeomsorg redovisar för 2018 ett negativt resultat om 53,4 mnkr. Vi konstaterar att nämnden under året reviderat tidigare handlingsplan för att nå en budget i balans samt i september gav förvaltningschefen i uppdrag att vidta erforderliga åtgärder för att hantera den ekonomiska situationen.

Har kommunstyrelsen och nämnderna säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunala anvisningar.

Granskningen visar att kommunstyrelsen och nämnderna inför 2018 antog en internkontrollplan utifrån en genomförd riskanalys. Vidare visar granskningen att kommunstyrelsen och nämnderna erhållit uppföljning av de kontroller som framgår i respektive internkontrollplan. Vår bedömning är att kommunstyrelsen och nämnderna i allt väsentligt följer de anvisningar som finns avseende arbetet med intern kontroll.

17.3. Identifierade förbättringsområden och rekommendationer

Under granskningen har vi identifierat vissa förbättringsområden och våra rekommendationer framgår nedan.

- ▶ Byggnadsnämnden bör tydliggöra hur nämnden arbetar med att bidra till kommunfullmäktiges direktiv.
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd bör tydliggöra hur nämnden arbetar med att bidra till samtliga av kommunfullmäktiges övergripande mål.

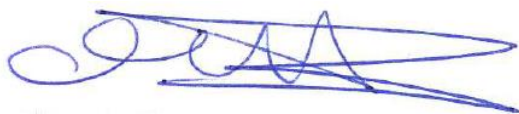
Göteborg den 25 mars 2019

Thomas Edin
Verksamhetsrevisor
Ernst & Young AB

Ludwig Reimer
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Ernst & Young AB

Mikaela Bengtsson
Certifierad kommunal yrkesrevisor
Kvalitetssäkrare
Ernst & Young AB

Bilaga 1: Bakgrund till granskningen

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den omfattning som följer av God revisionsred. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bland annat i kommunallagen. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige beslutat, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Enligt *God revisionsred i kommunal verksamhet* ska den grundläggande granskningen bland annat ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll samt måluppfyllelse. Enligt God revisionsred handlar den grundläggande granskningen bland annat om frågor avseende hur styrelse och nämnder har:

Enligt God revisionsred ska den grundläggande granskningen bland annat ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning, kontroll och måluppfyllelse. Därtill ska enligt god revisionsred den grundläggande granskningen bland annat avse frågor om hur styrelse och nämnder har:

- ▶ Tolkat mål och uppdrag från kommunfullmäktige och brutit ned dessa så att de fungerar som styr signaler till verksamheten.
- ▶ Genomfört en egen riskanalys.
- ▶ Uppföljning och rapportering av verksamhetens resultat samt beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser.
- ▶ Ekonomistyrning samt ekonomisk uppföljning och rapportering.
- ▶ Ett systematiskt arbete med sin interna kontroll avseende såväl verksamhet som redovisning.
- ▶ Tydliga beslutsunderlag och protokoll.

Bilaga 2: Revisionskriterier

Kommunallagen

Av kommunallagen 6 kap 1 § framkommer att kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet.

Enligt 6 kap 6 § kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså skall nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett övrigt tillfredställande sätt.

Kommunens styrmodell

Kommunens styrmodell utgår från kommunens vision som ska återspeglas i kommunfullmäktiges prioriterade mål. De kommunövergripande målen antas årligen av kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har samordnande ansvar för de kommunövergripande målen. Samtliga nämnder förutom överförmyndarnämnden och valnämnden omfattas av de kommunövergripande målen.

Ekonomistyrprinciper

Av ekonomistyrprinciperna framkommer att förvaltningschef vid befarat underskott ska utarbeta förslag på åtgärder som ska föreläggas nämnden. Nämnden är skyldig att fatta beslut om åtgärder så att ramen inte överskrids. Om nämnden trots detta inte anser klara sig inom tilldelad ram ska omedelbar rapportering ske till kommunstyrelsen.

Av ekonomistyrprinciperna framkommer vidare att uppföljning och prognos per april ska lämnas till kommunstyrelsen och delårsrapport per augusti ska lämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Bilaga 3: Källförteckning

Dialoger med presidium

- ▶ Kommunstyrelsen _____ 2018-12-17
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa _____ 2018-08-27
- ▶ Nämnden för förskola och grundskola _____ 2018-05-21
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad _____ 2018-12-17
- ▶ Nämnden för vård och omsorg _____ 2018-06-19
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg _____ 2018-11-19
- ▶ Nämnden för kultur och turism _____ 2018-11-19

Dokumentförteckning

- ▶ Anvisningar för intern kontroll 2018.
- ▶ Uppföljning och prognos per april.

Årsredovisningar 2018

- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa
- ▶ Nämnden för funktionsstöd
- ▶ Nämnden för förskola och grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg
- ▶ Nämnden för kultur och turism
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård och omsorg
- ▶ Valnämnden
- ▶ Överförmyndarnämnden

Nämndbudgetar 2018

- ▶ Kommunbudget
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa
- ▶ Nämnden för funktionsstöd
- ▶ Nämnden för förskola och grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg
- ▶ Nämnden för kultur och turism
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård och omsorg
- ▶ Valnämnden
- ▶ Överförmyndarnämnden

Delårsrapporter per augusti 2018

- ▶ Kommunens samlade delårsrapport
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa
- ▶ Nämnden för funktionsstöd

Reglementen

- ▶ Byggnadsnämnden
- ▶ Kommunstyrelsen
- ▶ Nämnden för fritid och folkhälsa
- ▶ Nämnden för funktionsstöd
- ▶ Nämnden för förskola och grundskola

- ▶ Nämnden för förskola och grundskola
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg
- ▶ Nämnden för kultur och turism
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård och omsorg
- ▶ Överförmyndarnämnden
- ▶ Valnämnden
- ▶ Nämnden för gymnasium och arbetsmarknad
- ▶ Nämnden för individ- och familjeomsorg
- ▶ Nämnden för kultur och turism
- ▶ Nämnden för miljö- och hälsoskydd
- ▶ Nämnden för service
- ▶ Nämnden för teknik
- ▶ Nämnden för vård och omsorg
- ▶ Valnämnden

Protokoll från kommunstyrelsen och nämnderna

<i>Kommunstyrelsen</i>	<i>Byggnadsnämnden</i>	<i>Fritid och folkhälsa</i>	<i>Funktionsstöd</i>
▶ 2018-01-23	▶ 2018-01-11	▶ 2018-01-25	▶ 2018-02-22
▶ 2018-02-20	▶ 2018-02-08	▶ 2018-02-22	▶ 2018-03-22
▶ 2018-03-27	▶ 2018-03-15	▶ 2018-03-15	▶ 2018-05-17
▶ 2018-04-24	▶ 2018-04-12	▶ 2018-04-19	▶ 2018-08-30
▶ 2018-05-29	▶ 2018-05-09	▶ 2018-05-17	▶ 2018-09-17
▶ 2018-06-19	▶ 2018-06-07	▶ 2018-06-20	▶ 2018-10-18
▶ 2018-08-28	▶ 2018-07-05	▶ 2018-08-23	▶ 2018-11-15
▶ 2018-09-25	▶ 2018-08-30	▶ 2018-09-20	▶ 2018-12-11
▶ 2018-10-23	▶ 2018-09-13	▶ 2018-10-18	
▶ 2018-11-27	▶ 2018-10-11	▶ 2018-11-22.	
▶ 2018-12-18	▶ 2018-11-15	▶ 2018-12-20.	
	▶ 2018-12-13		
<i>Kultur och turism</i>	<i>Teknik</i>	<i>Service</i>	<i>Miljö- och hälsoskydd</i>
▶ 2018-01-24	▶ 2018-01-24	▶ 2018-01-24	▶ 2018-01-25
▶ 2018-02-21	▶ 2018-02-21	▶ 2018-02-21	▶ 2018-02-21
▶ 2018-03-14	▶ 2018-03-14	▶ 2018-03-21	▶ 2018-03-22
▶ 2018-04-18	▶ 2018-04-18	▶ 2018-04-18	▶ 2018-03-27
▶ 2018-05-16	▶ 2018-05-16	▶ 2018-05-16	▶ 2018-04-19
▶ 2018-06-20	▶ 2018-06-20	▶ 2018-06-20	▶ 2018-05-24
▶ 2018-08-22	▶ 2018-09-12	▶ 2018-08-22	▶ 2018-06-28
▶ 2018-09-19	▶ 2018-10-17	▶ 2018-09-19	▶ 2018-08-23
▶ 2018-10-17	▶ 2018-11-21	▶ 2018-10-18	▶ 2018-09-19
▶ 2018-11-21	▶ 2018-12-12	▶ 2018-11-21	▶ 2018-10-25
▶ 2018-12-19			▶ 2018-11-22
			▶ 2018-12-10

Förskola och grundskola

- ▶ 2018-01-25
- ▶ 2018-02-22
- ▶ 2018-03-22
- ▶ 2018-04-19
- ▶ 2018-05-24
- ▶ 2018-06-13
- ▶ 2018-08-23
- ▶ 2018-09-20
- ▶ 2018-10-25
- ▶ 2018-11-22
- ▶ 2018-12-19

Gymnasium och arbetsmarknad

- ▶ 2018-02-07
- ▶ 2018-03-14
- ▶ 2018-04-25
- ▶ 2018-05-23
- ▶ 2018-06-13
- ▶ 2018-08-22
- ▶ 2018-09-19
- ▶ 2018-10-23
- ▶ 2018-12-03

Vård och omsorg

- ▶ 2018-01-31
- ▶ 2018-02-21
- ▶ 2018-03-21
- ▶ 2018-04-18
- ▶ 2018-05-16
- ▶ 2018-06-13
- ▶ 2018-08-23
- ▶ 2018-09-19
- ▶ 2018-10-17
- ▶ 2018-11-14
- ▶ 2018-12-12

Individ- och familjeomsorg

- ▶ 2018-02-21
- ▶ 2018-03-21
- ▶ 2018-04-18
- ▶ 2018-05-16
- ▶ 2018-06-13
- ▶ 2018-08-30
- ▶ 2018-09-19
- ▶ 2018-10-17
- ▶ 2018-11-14
- ▶ 2018-12-12

Överförmyndarnämnden

- ▶ 2018-02-19
- ▶ 2018-03-26
- ▶ 2018-04-23
- ▶ 2018-05-21
- ▶ 2018-06-18
- ▶ 2018-08-20
- ▶ 2018-09-17
- ▶ 2018-11-19
- ▶ 2018-12-17